

Chris van der Heijden

Chris van der Heijden (1954, historicus, publicist, programmamaker) baarde een aantal jaren geleden opzien met zijn boek *Grijs verleden* over de houding van de Nederlanders tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hij doorbrak de mythe van de 'goede' en de 'foute' Nederlander, volgens hem was er veel meer sprake van een 'grijze' Nederlander. Onlangs verscheen zijn dissertatie *Dat nooit meer. De nasleep van de Tweede Wereldoorlog in Nederland*.

Ben Vriesema is
redacteur van Kleio

Wat is de meest recente 'historische sensatie' die u hebt gehad?

Onlangs heb ik gebladerd door een atlas van Blaeu, werkelijk een sensatie te noemen.

Kunt u zich nog veel herinneren van de geschiedenislessen op de middelbare school?

Ik kreeg les van een pater die wij op het oude, klassieke gymnasium 'Pietje' noemden. Ik weet niet meer of hij goed les kon geven, toch heb ik door hem dierbare herinneringen aan het vak geschiedenis.

Welke historische periode spreekt u het meest aan?

*Dat zijn eigenlijk twee perioden, kort samengevat 'Thomas Mann en Erasmus': De jaren twintig en dertig van de vorige eeuw, die op velerlei gebied voor een doorbraak hebben gezorgd. Daarnaast de eerste helft van de zestiende eeuw; mijn boek *Zwarte renaissance* gaat daar over.*

Welke historische studie of welke historische roman maakte de meeste indruk op u?

*Ik heb de boeken van H. Stuart Hughes verslonden, heb ze wel zeven keer gelezen. Vooral *Consciousness and society* sprak mij zeer aan. Het gaat over de jaren twintig.*

Welke historische persoon spreekt u het meest aan?

Filips II, een fascinerende figuur. Hij zag allerlei veranderingen in de wereld, maar wilde daaraan niet toegeven.

Als u morgen een historisch onderzoek zou mogen beginnen, wat zou dan het onderwerp zijn?

Spanje in de zeventiende eeuw. Over een jaar of vijf hoop ik mijn nieuwe boek te mogen presenteren dat gaat over deze periode. Het boek zal gaan heten 'De ontgoocheling'.

Wat is uw dierbaarste bezit met historische waarde?

Eigenlijk twee bezittingen: een houten kruisbeeld uit 1720 uit Vlaanderen en een boek uit 1520, de Kosmografie van Sebastian Münster.

'Wij hebben geen toekomst en geen heden, alleen een verleden'

Welke historische film heeft de meeste indruk op u gemaakt?

Zonder enige twijfel 'De pianist' van Polanski. Ik kreeg tranen in mijn ogen toen Adrien Brody als Szpilman met zijn vingers de piano aanraakte.

Wat is voor u een belangrijke lieu de mémoire?

In San Lorenzo del Escorial, dichtbij het paleis van Filips II, hebben wij een huis, met in de tuin een beeld van Filips II. Hij kijkt daar met een zwaard in zijn hand richting het noorden, alsof hij wil zeggen: "Die vervelende protestanten ga ik een lesje leren!"

Welk nut heeft geschiedenis volgens u?

Wij hebben geen toekomst en geen heden, alleen een verleden. Het verleden is ons oriëntatiepunt.

Hoe vindt u dat geschiedenisonderwijs aan een middelbare school moet worden gedoceerd?

Zorg voor herkenning: probeer actualiteit aan te brengen in de lessen over het verleden. Link het verleden met het heden.